

Nr 3

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.

Genom en den 21 december 1962 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 9, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under återopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade förslag till

Lag

angående fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.

Härigenom förordnas, att lagen den 16 februari 1934 om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.¹, vilken enligt lag den 3 mars 1961 (nr 26) gäller till och med den 30 juni 1963, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1965.

I fråga om de skäl, som anförts till stöd för förslaget, får utskottet i den mån redogörelse därför icke lämnas här nedan, hänvisa till propositionen.

Sedan 1934 års riksdag (skr. nr 15) bifallit av Kungl. Maj:t i propositionen den 12 januari 1934 (nr 56) framlagt förslag till lag om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m., att gälla tills vidare till och med den 30 juni 1935, utfärdade Kungl. Maj:t den 16 februari 1934 lag i ämnet (nr 19), i det följande benämnd clearinglagen. Lagens giltighet har därefter vid olika tillfällen förlängts, senast genom lag den 3 mars 1961 (nr 26) för tiden till och med den 30 juni 1963.

I clearinglagen har vidtagits vissa ändringar, beträffande 1 § genom lagar den 15 juni 1935 (nr 326), den 19 april 1940 (nr 234) och den 14 december 1945 (nr 859), beträffande 2 § genom lag den 23 mars 1945 (nr 66) samt i fråga om 3 § genom nyssnämnda lag den 15 juni 1935 och lag den 7 maj 1937 (nr 199).

¹ Senaste lydelse av 1 §, se SFS 1945:859, av 2 §, se SFS 1945:66, samt av 3 §, se SFS 1937:199.

Clearinglagen ger Kungl. Maj:t befogenhet att meddela vissa föreskrifter i syfte att vinna betalningsutjämning i förhållande till främmande stat, där rätten att förfoga över betalningsmedel inskränkts. Kungl. Maj:t kan sålunda förordna bl. a., att den som är betalningsskyldig gentemot någon i den främmande staten skall fullgöra sin betalningsskyldighet genom inbetalning enligt clearingavtal med denna i angiven bank eller för ändamålet inrättad kassa [1 § a)]. Om clearingavtal ej träffats med den främmande staten, kan Kungl. Maj:t förordna bl. a. att insättningen skall ske på konto med betalningsspärr [1 § b)]. I sistnämnda fall, liksom då clearingavtalet på grund av nytillkomna förhållanden ej kan tillämpas, kan Kungl. Maj:t tillika förordna om tvångsclearing, innebärande att den som har fordran hos någon i den främmande staten men som till följd av inskränkningen i rätten att där förfoga över betalningsmedel ej kan få betalning, skall äga mot avstående av fordringen för clearing, utbekomma betalning av insatta medel (2 §).

Med stöd av clearinglagen har Kungl. Maj:t meddelat förordnanden om clearing i förhållande till ett stort antal länder. För närvarande utnyttjas dock clearinglagen endast i förhållande till De Socialistiska Rådsrepublikernas Union.

Såsom nyss nämnts upphör clearinglagen att gälla med utgången av juni 1963. En ifrågasatt förlängning av lagens giltighetstid tillstyrkes av fullmäktige i riksbanken. Kommerskollegium har icke något att erinra mot att lagen gives förlängd giltighet under ytterligare två år.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Lange, har vid lagrådsremissen anfört:

»Clearinglagen torde alltjämt behövas för den svensk-sovjetiska clearing- en. Därutöver fyller lagen en beredskapsmässig uppgift främst för det fall att utvecklingen av betalningsförhållandena skulle påkalla clearingavtal med främmande stat. Jag förordar därför, att lagens giltighetstid förlängs med två år eller till och med den 30 juni 1965.»

Lagrådet har lämnat förslaget utan erinran.

Utskottet. Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och får alltså hemställa,

att förevarande proposition, nr 9, måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 5 februari 1963

På första lagutskottets vägnar:

INGRID GÄRDE WIDEMAR

Vid detta ärendes behandling har närvarit

Från f ö r s t a kammaren: herr Arvidson, fröken Mattson, herrar Ferdinand Nilsson, Hilding, Hjorth, Lundin, Nyman och Palm;

från a n d r a kammaren: fru Gärde Widemar, herrar Landgren, Svensson i Vä, Keijer, fröken Bergegren och herr Zetterberg.